Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 1-го БЕРЕЗНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, MARCH 1, 1986 No. 40. VOL. XCIII.

З'ЇЗД „УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ХРИСТОВІ" ВІДБУДЕТЬСЯ В ПАРМІ

Парма, Огайо. — Тут відбудеться в днях 27-го, 28-го і 29-го червня ц.р. чергове святкування „Українська Молодь Христові", яке було започатковане перед трьома роками великим з'їздом в Чикаго у 50-річчя першого здвигу „Українська Молодь Христові", що величаво відбувся у Львові у 1933 році.

Минулого року українська молодь з'їхалася до Стемфорду, резиденції Єпископа Василя Лостена і місця Семінарії. Тим разом з'їзд заплянована відбути в Пармі, що є осідком дієцезії Владики Роберта Москаля.

Вже тепер ідуть до з'їзду жваві приготування, якими провадить Організаційна комісія під головуванням о. Івана Стевенського. Щоб пропагувати з'їзд серед української молоді ЗСА і Канади у віці між 18 і 35 роком життя, виготовлено лого, яке виконала Оксана Семерак, член Організаційної комісії.

За ближчими інформаціями у справі з'їзду слід писати на адресу: Ukrainian youth for Christ Celebration, P.O.Box 347303, Parma, Ohio, 44134.

Філядельфійська громада створила Відділ Гарвардського Проєкту

Філядельфія (ІЯХ). — Гарвардський Проєкт відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України є вже доволі знаний місцевий громаді. Понад 50,000 дол. вона жертвувала вже на здійснення цього проєкту, включаючи Владику Стефана Сулика, який із своїх власних фондів жертвував 10,000 дол., дальше Кредитівка „Самопоміч" — 10,000, Українська Щадниця 10,000 дол. Поодинокі люди вплатили решту. Однак окремого відділу для відзначення Тисячоліття Гарвардським Проєктом тут досі ще не було.

В суботу, 22-го лютого ц.р., зібрані представники громади, в числі біля 30 осіб, після доповіді д-ра Степана Вороха, багатьох корисних і потрібних уточнень проф. Мирослава Лабуньки, та по дійсно речевій дискусії майже усіх присутніх обрано Управу Відділу. Вибрані члени управи розділять функції поміж собою, на засіданні, яке назначено на суботу, 8-го березня.

До Управи Відділу були обрані: проф. д-р Олекса Біланюк, інж. Іван Даниленко, д-р Василь Саляк, мгр Марта Шиприкевич, Володимир Кебус, Мирон Баранецький, Петро Тарнавський, Богдан Тодорів, мгр Ігор Шуст, Володимир Процюк, інж. Іван Куземський, Роман Дикий, проф. Володимир Винницький, Стефанія Вовчак, дальше представники Пласту та СУА. Присутня Сестра д-ра Надія Банусевич подбає, щоб і Сестри мали свою представницю в Управі.

В дискусії було порушено ряд дуже важливих справ і присутні члени Головної управи в особах д-ра С. Вороха, мгра Володимира Баранецького, проф. М. Лабуньки та мгра Івана Хамуляка, яких в імені присутніх привітав і попросив до почесної Президії проф. Біланюк, давали вияснення і доповнення.

Книжка про ЛУКЖК

Торонто.—Крайова Управа Ліги Українських Католицьких Жінок Канади (ЛУКЖК) в роках 1980-83 видала книжку п. н. „Віра—Надія—Любов" з нагоди XIУ Конгресу ЛУКЖК, що відбувся в черні 1983 року в Торонто. Книжка поділена на дві частини. Перша—загальноінформативна — про працю ЛУКЖК, її ріст, осяги і вклад у розбудову духовного, культурного, суспільного і громадського життя української спільноти і багатокультурности Канади. Найбільше місця присвячено співпраці ЛУКЖК із загальногромадськими українськими і іншомовними установами та організаціями на крайовому і світовому форумах.

У зв'язку з 40-літтям заснування ЛУКЖК у Торонтонській епархії наголос у

(Закінчення на стор. 3)

Р. ПЕНН ВОРРЕН СТАВ ПЕРШИМ АМЕРИКАНСЬКИМ ПОЕТОМ-ЛАВРЕАТОМ

Вашінгтон. — Тут проголошено першим національним поетом-лавреатом Роберта Пенн Воррена, 80-річного поета, письменника і есеїста, що у своєму довгому творчому житті був двічі нагороджений нагородою Пуліцера в ділянці поезії і один раз у письменницькій діяльності.

Р.П. Воррен

Р.В. Пенн найбільше відомий із своєї повісті, яку написав перед 40 роками п.н. „Всі прибічники короля". Хоча він писав у різних ділянках літератури, однак для нього була таки найближча поезія і в останньому десятиріччі Р.П.Воррен займається лише поезією.

Перша того рода нагорода в історії ЗСА якою тепер наділено Р.П.Воррена впроваджена щойно минулого року на старання сенатора Спарка М. Матсунагі, щоб в цей спосіб надати більшої поваги та значення поетичній творчості. Досі найвищою нагородою для поетів в ЗСА було найменування консультантом поезії при Конґресовій бібліотеці, пост який створено ще перед 50 роками. Цей пост займав також Р.П.Воррен в роках 1944-45.

Як лавреат поезії в ЗСА, Р.П.Воррен буде служити від вересня 1986 року і буде діставати за цю почесть 36,000 дол. річно. Його завданням буде в першу чергу давати доповіді, авторські вечори з читанням його поезій, а крім того він буде дорадником Конґресової бібліотеки у справах поезії та поетів, яких ця установа вносить у свої списки.

Остання збірка поезій Р.П.Воррена була видана книжкою в минулому році, а тепер він працює над новими поезіями і як каже, не перестане їх писати до останнього віддиху".

Нова виставка З. Онишкевича

Ґаррісон, Н. Й. — Тут у ґалеріїі Мистецького центру відбувається в часі між 28-им лютого і 0-им березня ц.р., нова виставка картин мистця Зеновія Онишкевича під моттом „Зима над Гадсоном".

Ґалерія знаходиться над рікою Гадсон і дає гарне тло для картин мистця, серед яких 30 є видами з цієї ріки. Декілька інших виставлених картин — це мертва природа, а особливо квіти, з в яких мистець любується.

Відкриття виставки відбулося у п'ятницю 28-го лютого.

Про нову виставку повідомила місцева американська преса на першій сторінці, подаючи також інформації про З. Оникшевича, і про його праці. Телефон ґалерії: (914) 424-3960.

Професійний журнал прихильно оцінює „Жнива розпачу"

Джерзі Сити, Н. Дж. — Професійний американський місячник „Філм Коммент" за грудень 1985 року помістив у фаховій оцінці 23-го фільмового фестивалю в Лінкольн Центрі в Ню Йорку також рецензію на фільм „Жнива розпачу", що йшов у серії документальних фільмів.

В рецензії пера Еліота Стайна обговорюється два документальні фільми, які показувано разом, а це французький фільм п.н. „Лє там детруї" режисера П'єра Бушо і фільм „Жнива розпачу" режисера Славка Новицького.

На думку рецензента перший фільм, в якому читають листи до трьох жінок забитих у війні французьких вояків є абсолютно невдалим. Фільмові „Жнива розпачу" рецензент посвячує багато уваги, подаючи на початку, що цей фільм про штучний голод в Україні у роках 1932-33 є продукцією Українського Дослідчого Комітету Великого Голоду і Канадської крайової фільмової ради. Далі в рецензії іде точний короткий опис причин викликання Сталіном штучного голоду, а відтак рецензент інформує про свідчення різних свідків, з яких складається частина фільму, а особливо про свідчення Малколма Маггериджа, який закидає Волтерові Дюранті, кореспондентові „Ню Йорк Таймсу", величезну брехню і припускає, що Дюранті, заперечуючи існування Великого голоду, був шантажований совєтами та був їхнім тайним агентом.

Е. Стайн застерігається при кінці, що він не може ствердити чи всі картини того фільму є документальні, але він вірить у правдивість майже всього що бачив. Вкінці рецензент дає велике признання режисерові С. Новицькому і стверджує, що у цілому фільмі не має ні одного нецікавого моменту.

І. ДЕМ'ЯНЮКА ВИВЕЗЛИ ДО ІЗРАЇЛЯ

Ню Йорк. — У четвер, 27-го лютого ц.р. Івана Дем'янюка, 65-річного українця, якого посуджують у численних злочинах над жидами доконаних в часі Другої світової війни, перевезено з в'язниці в Ню Йорку на летовище Кеннеді, де він літаком ізраїльської летунської лінії Ель Аль відлетів під ескортою до Ізраїля. Там має він стати перед ізраїльським судом за ці мнимі злочини.

Як уже інформовано, Верховний Суд ЗСА у понеділок, 24-го лютого ц.р., відкинув відклик адвокатів, що усі закиди проти І. Дем'янюка є оперті на непевних свідченнях осіб з Ізраїля, які навіть не могли розпізнати чи І. Дем'янюк це ця сама особа, що була відома у концентраційному таборі в Трембліниці під ім'ям „Івана Грізного".

І.Дем'янюк — це друга людина, яку судитимуть в Ізраїлі за злочини проти людства. Першим, якого судили за те і повісили в 1962 році був німецький гітлерівський головач Адольф Айхман, якому доказано його злочини проти жидів і численні ним видані присуди смерти та убивства.

На летовищі були присутні дружина І. Дем'янюка і його син які заявили журналістам, як подає „Ню Йорк Таймс", що боротьба за нього буде йти далі, хоча вони є заломані видачею батька до Ізраїля. „У тому випадку не придержувано усіх засад оборони людських прав", — сказав син І. Дем'янюка, Іван.

Боротьба за І. Дем'янюка розпочалася десять років тому і закінчилася в понеділок, 24-го лютого ц.р., коли Верховний Суд відкинув відклик і дав дозвіл на видалення його до Ізраїля. Оборонець І. Дем'янюка, Марк О'Коннор, сказав журналістам, що він зажалав фінансової допомоги від уряду Ізраїля на те, щоб він міг поїхати туди і на місці обороняти дальше свого клієнта. Досі однак він не одержав ніякої відповіді від ізраїльських чинників.

Речники жидівських організацій привітали з радістю видалення І. Дем'янюка до Ізраїля. Дейвид М.Ґордіс, заступник президента Американсько-жидівського Комітету, сказав, як подає „Ню Йорк Таймс", що „видалення І. Дем'янюка із ЗСА до Ізраїля, щоб він там відповідав перед судом за злочини за нацистських часів, повинні привітати всі, що стоять за справедливість в американській спільноті. Цей випадок буде світити прикладом для справедливости, яка є у спільних інтересах ЗСА та Ізраїля".

У п'ятницю, 28-го лютого ц.р., вчасним ранком американські телевізійні станції показували прилет І. Дем'янюка до Єрусалиму, де його скованого вивели з літака і передали ізраїльській поліції.

Як повідомляє преса в Єрусалимі, вже шість місяців діє окреме бюро яке займається підговою суду над І. Дем'янюком. Він буде приміщений у в'язниці зі спеціяльними засобами безпеки у келії відділеній від усіх в'язнів та з окремими сторожами.

В Ню Йорку адвокат Елізабет Голцман, яка у великій мірі допомогла до видалення І. Дем'янюка, уважає вивезення його до Ізраїля „перемогою" і звертає увагу, що не можна забути, що „в ЗСА живуть ще сотки інших нацистських злочинців".

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПІДТРИМАЛА ПРОПОЗИЦІЮ Р. РЕҐЕНА

Бонн. — Канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль підтримав пропозицію президента Роналда Реґена про зменшення на протязі найближчих трьох років кількости ракет середнього засягу в Европі. Пропозиція президента Р. Реґена була відповіддю на січневі пропозиції генерального секретаря ЦК КПСС Михайла Ґорбачова. Однак Совєтський Союз відкинув ці пропозиції Р. Реґена, назвавши їх пропаґандивними.

Канцлер Західньої Німеччини висловив задоволення тим, що в своїй пропозиції-відповіді Президент ЗСА взяв до уваги інтереси крайової безпеки Західньої Німеччини і підкреслив перевагу армій Варшавського Пакту в звичайних збросннях.

Західньонімецька преса писала після того, як М.Ґорбачов виступив зі своїми пропзиціями, що якщо з Европи будуть забрані американські ракети типу Першінг-2 і крилаті ракети, а також совєтські ракети СС-20, то Західня Европа і зокрема Західня Німеччина, будуть незахищеними перед полчищами совєтського бльоку. Західньонімецькі військові спеціялісти підкреслили величезну перевагу країн Варшавського Пакту в кількости танків, артилерії, літаків над розміщеними в Західній Европі військами НАТО. Крім того, розміщені у Східній Німеччині, Польщі і Чехо-Словаччині совєтські ракети СС-21, СС-22 і СС-23 можуть бути використані для першого удару і здатні нести нуклеарну зброю.

Коль висловив задоволення також тим, що Р. Реґен післав пропозицію-відповідь Совєтському Союзові після консультацій з европейськими країнами. Канцлер Західньої Німеччини підкреслив також єдність країн НАТО і висловив впевненість, що на американсько-совєтських переговорах в справі роззброєння, які відбуваються в Женеві, буде досягнуто прогресу.

Воєнні дії між Іраном і Іраком посилюються

Багдад, Ірак. — Речник міністерства оборони Іраку заявив, що іракські бойові кораблі затопили „два великі морські об'єкти" в районі острова Карґ. Авіяція, артилерія і ракетні частини Іраку обстріляли іранські війська, які „тимчасово перебувають на нашій території".

Західні дипломати тут вважають, що іракським сухопутним військам не вдалося досягнути успіхів у звільненні своєї території в районі порту Фао на узбережжі Перської затоки.

Іранське пресове агентство ІРНА повідомило, що військові літаки ворога збомбардували село недалеко від міста Агваз.

Минулого тижня міністерство оборони Іраку заявило, що іранські втрати в останньому наступі виносять 40,000 вбитими і 120,000 пораненими. Тегран називає втрати Іраку в 15,000 вбитими і пораненими.

Однак один із впливових західних дипломатів тут заявив, що іракські війська не лише стабілізували фронт, але й оточили іранські піхотні дивізії, які несуть великі втрати.

Рада Безпеки ОН одноголосно прийняла резолюцію, яка закликає Іран і Ірак припинити всі воєнні дії, обміняти військовополонених і приступити до дипломатичного урегулювання конфлікту.

Відбулися багатолюдні та успішні лещатарські змагання УСЦАК

Учасники лещатарських змагань в часі бенкету.

(Фота: Ліда Михайлюк)

Сиракюзи, Н.Й. — В північній частині стейту, Ню Йорк, в Сонг Мавтен, відбулися в суботу, 15-го лютого ц.р., лещатарські змагання за першенства УСЦАК, які зібрали рекордове число змагунів і глядачів.

Господарем змагань був Карпатський Лещетарський Клюб, а члени того клюбу були найчисленніше заступлені. У змаганнях взяло участь п'ять клюбів: КЛК (Ню Йорк), Пласт (Клівленд), Пласт (Бостон), КЛК (Торонто) і „Сокіл" (Сиракюзи). Переможцем у змаганях вийшов КЛК (Ню Йорк) з 166 точками.

У змаганнях провідником яких був Юрій Попель а головним суддею Андрій Галяревич, взяло участь 62 змагунок і змагунів у крутобігу і великому крутобігу. Учасники були поділені на вікові групи, а їхні висліди були такі:

Великий крутобіг дівчата (9-13) років: Таля Лисий (КЛК-НЙ), 46.00 сек., Рената Бокало (КЛК, Н.Й.); хлопці (9-13 років): Марко Рондяк (Пласт Клівленд), 41.04 сек.; крутобіг — юначки (14-17 років): Стефа Захарій (Пласт, Клівленд), 1,45.57 хв., Адріянка Небеш (Пласт, Клівленд). Дарка Ковч (Пласт, Клівленд): великий крутобіг: Наталка Кассараба (Пласт, Клівленд), 38.01 сек., Стефа Захарій, Наталка Бабій (КЛК, Торонто); альпійська комбінація: С. Захарій, 1297.73 точок, А. Небеш, Х. Бокало (КЛК, Н.Й.)

Крутобіг юнаки (14-17 років): Богдан Жаровський (КЛК, Торонто), 1,25.1 хв.,

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

КОРАЗОН АКІНО перевела у середу, 26-го лютого ц.р., свій перший повний день на пості президента Філіппін. Вона найменувала 17 членів свого Уряду і дала дозвіл на звільнення з в'язниці перших 33 політичних в'язнів. Вона теж заявила, що прийшов час „гоїти рани, забути минуле" і на це вона потребує допомоги всіх.

ФЕРДІНАНД МАРКОС з родиною прибув у середу, 26-го лютого ц.р. на Гаваї, де його привітала мала група прихильників і губернатор. Як виглядає, він залишиться там на постійно. Одвертим залишається питання чи теперішній уряд Філіппін потягне до відповідальности Фердінанда Маркоса за інвестицію мільйонів долярів на американській землі і чи не буде вимагати звороту цього маєтку.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН вислав ґратуляційну телеграму до Коразон Акіно, вітаючи демократичний устрій, який вона впроваджує, а також вислав телеграму до Фердінанда Маркоса на Гаваї з признанням за його рішення уступити з посту президента після 20 років влади.

В ЄГИПТІ ВИБУХЛИ заворушення поміж парамілітарними групами поліції і військовими відділами. Повстання розгорілося в околиці люксусових готелів столиці, де тисячі поліціянтів кинулися на чотири великі готелі біля пірамід і почали їх грабувати, а один з них спалили. Причиною повстання було поширення серед поліціянтів вістки, що їхня служба буде продовжена з трьох років до чотирьох. Хоча урядові чинники повідомляли, що вдалося евакуювати всіх мешканців готелів, тепер виглядає, що багато з туристів, в тому теж американців, не мали змоги втекти перед нападом.

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА, перебуваючи в Новій Зеляндії виголосила там промову, в якій боронила рішення уряду не допустити до вживання портів Нової Зеляндії для протинуклеарних суден. Промова була в часі відкриття парляменту і викликала критику деяких опозиційних кіл чи треба було в цей спосіб говорити при такій святочній нагоді.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА вирішив дати новому урядові в Гаїті допомогу у висоті 26,6 мил. дол. на економічні та військові цілі. В останніх місяцях панування диктатора Жан-Кльода Дюваліє Уряд ЗСА свою допомогу для Гаїті здержав. Тимчасово в Гаїті приверненo надзвичайний стан тому, що неспокої серед населення далі панують і населення видимо невдоволене новим військовим правлінням з генералом Генрі Немфі на чолі.

КОНҐРЕС КОМУНІСТИЧНОЇ партії, що відбувається тепер в Москві вперше є безалькогольною імпрезою на вимогу Михайла Ґорбачова, який веде боротьбу з алькоголізмом в СССР. В готелях, де живуть делегати, заборонено пити і так само не можуть дістати алькоголю чужинецькі журналісти, яких є понад 2,000.

В ЛИВАНІ ЗНОВУ вибухла бомба біля в'їзду до частини де живуть палестинські втікачі, в південному Ливані, і вбила водія авта та поранила сімох осіб. Обраховують, що від початку громадянської війни у Ливані, яка триває вже 11 років, було понад 200 вибухів бомб, підложених в автомобілях, і при цьому загинуло сотні людей, а тисячі були поранені.

В АМЕРИЦІ

В ЩОРІЧНОМУ ЗВІДОМЛЕННІ Державного департаменту ЗСА про виробництво наркотиків у світі говориться, що Мехіко і надалі є найбільшим експортером маріхуани і героїни в З'єднані Стейти Америки. Це викликає серйозну стурбованість Адміністрації Білого Дому. Боротьба з виробництвом наркотиків у Мехіко не принесла очікуваних наслідків. Згідно з федеральними законами, ЗСА можуть зменшити розміри допомоги країнам, які не вживають належних заходів у боротьбі з виробництвом наркотиків. Але хоч всі країни, згадані у звідомленні, дістають американську допомогу, ні Адміністрація Президента, ні Конґрес не мають наміру зменшувати розмірів допомоги.

В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ почався повторний судовий процес в справі колишнього співробітника ФБІ Ричарда Міллера, обвинуваченого в шпигунстві на користь СССР разом з совєтськими імігрантами Свєтланою і Ніколаєм Огородніковими. Перший суд над Р. Міллером закінчився три місяці тому безрезультатно. Хоч більшість присяжних висловилися за його винність, двоє повірили версії підсудного, що він намагався через Огороднікових проникнути в совєтську шпигунську систему, щоб поправити своє становище на службі. Прокуратор Роберт Боннер заявив, що він докаже шпигунську вину Міллера.

ДЕЛЕҐАЦІЯ ЗСА прибула у середу, 26-го лютого, у столицю В'єтнаму Ганой. В'єтнамські офіційні особи повідомили американську делеґацію про готовність В'єтнаму інформувати З'єднані Стейти про 14 місць, де розбилися під час війни американські літаки і де знаходяться останки загиблих вояків. За даними Пентаґону, в Індокитаї спочивають останки 2,440 американських військовослужбовців, з них понад 1,800 на території В'єтнаму.

ЗА ПОВІДОМЛЕННЯМ Департаменту праці, ціни в січні збільшилися на 0,3 відсотка у річному відношенні. Січневе збільшення цін було найменшим від вересня минулого року, коли ціни збільшилися всього на 0,2 відсотка. Мінімальне збільшення цін в січні було зв'язане з загальним спадом цін на бензину і опалювану оливу. Вважають, що в найближчі місяці ціни на нафту будуть продовжувати падати і це вплине на мінімальну інфляцію в 1986 році.

ШКІЛЬНА РАДА міста Джерзі Сити рішила одноголосно назвати школу ч. 28, яку починають будувати цієї весни, іменем Крісти МекОлиф, першої учительки-астронавтки, що загинула з цілою залогою у вибуху „Челленджера" 28-го січня ц.р. Поодинокі частини нової школи будуть названі іменами шістьох інших астронавтів, що загинули разом із Крістою МекОлиф. Рішення Шкільної Ради одобрив мейор міста Джерзі Сити, Ентоні Р. Куччі.

ГОЛОВА ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ комісії яка веде простідження трагічного вибуху „Челленджера" Вілліям Раджерс заявив, що агенція НАСА не дотримувалась суворих процедур у перевірці міжпростірного корабля перед його вилетом. Раджерс сказав що агенція не взяла до уваги остороги інженерів фірми, яка виробляє ракети.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Жадоба влади

Незбагненною є тайна людської душі. Недослідженими є лябіринти людської вдачі. Це ніби ділянка психології, чи може й психіятрії, бо раз-у-раз маємо у світі такі приклади, що їх годі пояснити розумом здорової людини. Нариклад: в останніх тижнях всі американські газети повні вісток про серію грошових скандалів в Ню Йорку і, очевидно, вороги Америки використовують це нездорове явище. Як і чим пояснити, що президент міської ради одної з п'яти автономних дільниць цієї метрополії світу, який отримував 80,000 дол. річної платні, лакомився ще на хабарі?! Як можна пояснити, що членами змови, щоб розкрадати гроші, кидані водіями на публічних паркувальних місцях, належали високі міські урядовці, кожний з них висоплатний? Це та жадоба гроша, яка цілком затьмарює розум і позбавляє людину стиду та простого розуміння, що такій заможній людині не лицює компромітувати себе грошовими шахрайствами і наражувати себе і свою родину на посміховище, поминаючи в'язничні і грошові кари.

Це гіршою є жадоба влади. У всесвітній історії є безліч прикладів на злочини, що їх допускались люди, засліплені жадобою влади. Це стосується й історії України, коли за княжої доби неначе нормальним явищем було братовбивство — у боротьбі за владу. Закохання у диктаторській владі продиктувало Людвикові XIV історичний вислів „Держава — це я". Добре, що він мав такого мудрого державного мужа, як найближчого свого дорадника, як кардинал Мазаріні — але скільки-то сатрапів, включно із Сталіном і Гітлером вже на наших очах винищували мільйони невинних чоловіків, жінок і дітей, опановані патологічною жадобою влади.

Від тижнів увесь світ стежить за макабричним видовищем на Філіппінах, де кругло 50 мільйонів мешканців стали наче досвідчальними кріликами для тамошнього президента Фердінанда Маркоса. Він боровся проти комуністів, він признав Америці дві бази — летунську і морську — і тому був американським союзником. Але став найбільш клопітливим союзником для Америки з усіх інших союзницьких чи заприязнених з Америкою країн, які робили і роблять Америці прерізні пакості. Маркос став президентом 41 рік тому. Чи не досить було йому тієї влади? Рішив бути досмертним президентом і закріплював свою владу, заповняючи в'язниці противниками його режиму а то й висилаючи їх на той світ. Як усі тирани — перетягнув струну, коли дав наказ, або дав свою згоду на вбивство лідера опозиції, коли цей вернувся з добровільної кількалітньої еміґрації. Під натиском від Америки погодився на розписання виборів на президента і щоби показати свою добру волю — погодився прийняти делеґацію членів Конґресу, двопартійних сенаторів і конґресменів, як обсерваторів „чистоти" виборів. Вибори не були чистими, тільки безсоромно пофальшованими. Хоча всі чужинецькі обсерватори тих виборів одностайно стверджували, що Маркос, маючи в своїх руках ввесь адміністраційний апарат та військо й поліцію цинічно пофальшував вибори, слухняна йому більшість у парляменті проголосила його „переможцем". В реакції перед його палацом відбулася опозиційна демонстрація коло 100,000 осіб найбільша, яку бачила та країна. Вдова по вбитому лідерові опозиції, Корізон Акіно, яка проголосила свою кандидатуру на президента, осягнула швидко надзвичайну популярність. На її сторону перейшли два найвищі військові достойники-генерали, збунтувалася частина війська. Виступила проти Маркоса панівна на Філіппінах Католицька Церква, яку підтримав Папа. Президент Реґен перестеріг Маркоса, щоби той не вживав збройної сили проти опозиції, бо це „погіршить відносини з Америкою". Впертий і засліплений жадобою влади Маркос проголосив вийнятковий стан і почав виарештовувати своїх противників. Але вкінці, під тиском Реґена, таки уступив.

Це справді проблема для психіятрів, які вияснили б, чому люди втрачають рештки самокритики і здатности оцінити посталу ситуацію та конвульсійно тримаються влади, якої і так не всилі зберегти. Жалюгідні видовища, тим прикріщі, що жертвою падуть невинні люди.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Омелян Твардовський

РУСОФІЛ ЩЕРБИЦЬКИЙ ПРО НЕДОЛІКИ, ПРОМАХИ, ПОМИЛКИ...

Дня 6-го лютого ц.р. в Києві в палаті культури „Україна" почалася комедія з'їзду комуністичної партії України. В „Спортивній Газеті", що нормально немає нічого спільного з політикою, з дня 8-го лютого 1986 року, появилися матеріяли аж на трьох із чотирьох сторінок газети, що відносяться до цього кумедного з'їзду, з того на майже двох сторінках довжелезна , як це водиться в СССР, нудна так звана доповідь члена політбюра ЦК КПСС, першого секретаря ЦК компартії України, русофіла В. Щербицького. До змісту цієї „доповіді" у великій більшості ввійшли матеріяли накинені з центру імперії — Москви, які покірний малорос Щербицький мусів до зануди слухачів повторяти, неначе зломана платівка.

В одному із розділів своєї „доповіді" Щербицький відмітив, що під сучасну пору в компартії України охоплено 3,084, 282 члени і крім цього є 104,572 кандидатів в члени тієї погані.

Доповідач одночасно сказав, що: „...Вся політична і організаційна робота компартії України у звітний період проводилася під безпосереднім керівництвом ЦК КПСС..." Отже, ясно і недвозначно ще раз підтвердив перший секретар ЦК компартії України, що не він і його так зв. міністри є справжніми панами своєї долі, а російська мафія в центрі імперії — Москві.

Так і говорив далі Щербицький: „...У звітному періоді прийнято важливі постанови центрального комітету КПСС, тобто в Москві, які безпосередньо стосуються розвитку економіки республіки... Центральний комітет КПСС розглянув також деякі питання пропагандистської діяльности партійних організацій республіки". В розділі „Одностайне схвалення комуністами, народом Радянської України документів ЦК КПСС до 27-го з'їзду", доповідач між іншим сказав: „...Повністю підтримано положення про необхідність посилення клясового, патріотичного й інтернаціонального виховання людей, наступальної боротьби проти буржуазної ідеології"...

Не мав іншого виходу Щербицький, як підтримувати „повністю" всі інші накази щодо визиску і русифікації українського народу, російськими імперіялістами. Не зважаючи на нелюдяні переслідування і жорстокості режиму, український нарід, особливо молодше покоління ставить спротив, саботує несправедливі закони, поборює посилений русифікаційний курс Горбачова.

Тому Щербицькому довелося згадати про ці факти в своїй „доповіді". „...Деякі керівники — і господарські, і радянські, і партійні — не справлялися з своїми обов'язками, некритично оцінювали стан справ на доручених ділянках, мало виявляли ініціятиви, діловитості в досягненні поставлених цілей. На розв'язання ряду важливих завдань минулої п'ятирічки недостатній вплив справляли рада міністрів УРСР. Багато її підрозділів повільно перебудовують свою роботу... Неритмічно з початку минулої п'ятирічки працювали багато підприємств чорної металюргії, вугільної, хемічної, нафтохемічної і нафтопереробної промисловости. Не забезпечувало стабільного енергопостачання народного господарства Міненерго УРСР. Керівники зазначених галузей — Д. Галкін, М. Сургай, Г. Лісничий, В. Скляров ще не все зробили для того, щоб підвідомчі підприємства працювали злагоджено. А зробити це вони зобов'язані — і негайно", — сказав Щербицький.

Говорячи про „Підвищення матеріяльного і культурного рівня життя народу", Щербицький навів паперові суми, що їх нібито видано на поліпшення умов праці й життя людей, подав знову таки паперові відсотки зросту „добробуту", але факт-фактом і він мусів сказати усім його слухачам, знану істину: „...Справедливі скарги трудящих викликає стан обслугування в багатьох організаціях торгівлі, комунально-побутового господарства, на пасажирському транспорті, в установах зв'язку, охорони здоров'я. Далеко не все зробили для його поліпшення міністри — В. Старунський, В. Площенко, В. Сліпченко, А. Романенко та інші, а також виконкоми ряду обласних рад народних депутатів..."

Щербицький знає, що ці „паперові міністри" не мають, навіть якби хотіли, рішального голосу у повищих справах, адже вони тільки виконують накази і обов'язки, що приходять з центру імперії — Москви. Але головний „ґавляйтер" України мусить мати своїх жертвенних „козлів", обвинувачувати російських окупантів Щербицький не буде і не може.

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нещасний тайленол і щасливу Басю

В останньому тижні широковідомий лік проти болю тайленол стоїть на устах всіх мешканців ЗСА. Здається немає людини, щоб не знала про нещасливий випадок молодої жінки, яка померла, заживши цей лік, до якого невідомий злочинець домішав циянкалія. Хто і як це зробив—досі це таємниця, але фармацевтична фірма Джансон і Джансон, що його виробляє, не чекає на вислід розшуків і слідства. Цей рід тайленолу у капсулках відтягнено з обігу в цілій країні, а тепер приступлено до виробу пілюль такого роду, що до них не можна вже буде в ніякому разі нічого домішати. Усі відітхнули з полегшою, але не зважаючи на це рішення, справа затруєння тайленолу не сходить із сторінок преси, з вісток у радіо і телевізії.

Тут знову ми мали приклад як засоби масової інформації виконують своє завдання у доброму, але й поганому напрямі. Коли з одної сторони вони допомогли в тому, що в дуже короткому часі пересторога про лік дійшла до всіх людей, так з другої, представники фірми Джансон і Джансон сильно заперечують пов'язання теперішнього випадку із тайленолем до подібних затруєнь цих капсулок, що мали місце перед трьома роками у Чикаґо. Вони теж висунули питання хто рішає скільки разів та на які способи показується чи пишеться про нещастя і хто рішає чи показувати у телевізії у який спосіб можна виконати злочин, в тому випадку як відкрити капсулку та досипати до неї отрую. Одним словом, все кипить і нещасний Тайленол є в центрі уваги. „Нещасний" він зокрема для фірми Джансон і Джансон, що обраховує вже тепер свої втрати у зв'язку з останньою аферою на 15 мільйонів долярів.

Дивним збігом обставин саме тепер, коли ми всі зайняті справою тайленолу, відбувається друга драма на відтинку Джансон і Джансон, яка має, однак, більш приватний характер. Родина Джансон, що забагатіла на розвитку цієї фармацевтичної фірми, названої її іменем, веде важливу боротьбу за спадщину, що її залишив Дж. Сувард Джансон, син основника фірми. В найближчих днях в Ню Йорку розпічнеться процес дітей померлого в 1983 році С. Джансона з його останньою дружиною Басею Пясецькою, якій покійний у четвертому тестаменті, що їх він написав на протязі 54-ох днів, записав цілий свій величезний маєток, з якого лише відсотки приносять 50 мільйонів долярів річно.

Спритна пані Бася приїхала з Польщі у 1968 році, не знаючи ані словечка англійської мови і зголосилися на службу у домі Джансонів. Протягом наступних трьох років С. Джансон розвівся із своєю дружиною, з якою жив 30 років, і одружився з Басею.

Після того, як закидують діти С. Джансона, молода дружина взяла свого мужа в повний „полон", звільнила цілу англомовну службу, анґажуючи лише поляків і не допускала до нього нікого з родини. Під впливом Басі старичок розкидав грошами, збудувавши, наприклад, на її бажання літній дім біля Принстону п. н. „Ясна Поляна" коштом 30 мільйонів долярів. Пані Бася добре знала, що робити, бо як відомо, день перед вінчанням С. Джансон підписав умову з Басею, в якій запевнив їй 10 мільйонів майна, цілий ряд вартісних паперів і додаткових 250,000 дол. на випадок його смерти.

От і щаслива Бася, без огляду на це як закінчиться родинний процес. А читаючи про ці головокружні числа маєтку, що став предметом сварки, можна хіба лише жалувати, що таке щастя не трапилося ні одній українці, яких багато працювало у перших роках поселення на подібному пості.

О—КА

КЕРІВНИКИ ПОДАТКОВИХ управлінь стейтів Ню Йорк і Ню Джерзі підписали угоду, яку вони назвали історичною. Згідно з цією угодою, всі крамниці, фірми, які розміщені в Ню Джерзі і продають товари мешканцям стейту Ню Йорк, зобов'язані брати від покупців податок, передбачений законом стейту Ню Йорк, і навпаки. Податок в стейті Ню Йорк становить 8,25 відсотка від вартости товару, а в Ню Джерзі — 6 відсотків. Досі крамниці в Ню Джерзі брали від нюйоркських покупців податок свого стейту і тим самим притягали їх. Нюйоркські торгівці в свою чергу намагалися не скривдити покупців з Ню Джерзі і відпускали їм товари іноді взагалі без урахування податку. Через це каси двох стейтів щороку втрачали в загальному до 50 міл. дол. Угода між стейтами Ню Йорк і Ню Джерзі є першою такою угодою в історії ЗСА.

МІСТО ҐІББОНСТАВН НА Фльориді всі мандрівні артисти називають своїм рідним домом. За традицією там щороку збираються фокусники, ілюзіоністи і кльовни, які працюють в 585 мандрівних цирках. Ґіббонставн заснований в 1922 році. Кожний рік в лютому сюди прибуває біля 20,000 мандрівних артистів з різних країн світу.

Михайло Кучер

ПРО ЩО НЕ ЗГАДУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ТУРИСТИ

Оповідає професор американського університету, жінка, яку батьки дитиною вивезли з СССР до ЗСА. З нею була дочка, народжена в Америці.

Перше враження-Москва. Рік 1983. Червона площа. Натовп мовчить. Всі пригноблені, зосереджені. Одягнені досить добре. На жінках закордонні чоботи. Це совєтський добрий тон, а також совєтські хутряні шапки. Діти одягнені дуже тепло. Обличчя у натовпі грубі, постаті присадкуваті, тяжкі, рухи неконтрольовані. Домінує враження одноковости, дисципліни. У „Большом театре" глядачі мовчазні. Черги у буфеті на перервах також мовчать. Ніхто не говорить про те, що бачив на сцені.

В основному „Большой театр" заповнений туристами та совєтською номенклятурою. На стінах фойє транспаренти: „Вперед до перемоги комунізму". „Пронесемо прапор комунізму у майбутнє", „Комунізм — світла майбутність людства". Дуже незатишно. З вікна автобусу видно довгі черги біля крамниць і ресторанів. Стоять мовчки, терпеливо. Видно звикли. Говорити з місцевим населенням майже не прийшлося. Інколи бували розмови із студентами. Зацікавлення Америкою. І досі — закордон є для них таємничим привабливим світом. При розмовах студенти були доброзичливі. Головні питання: як вам там живеться? Що думають про нас?

Американська туристка-професор була на „Зимовому фестивалі": їзда на „трийках", і знову студенти. Обов'язкові питання: „Правда, що у вас університети доступні тільки дуже багатим? Невже в Америці і досі думають, що вулицями совєтських міст ходять медведі?" — Студенти цікавились новими моделями авт, новими фільмами, щоденним побутом.

Американська професорка отримала нудну дозу запрограмованої совєтської пропаганди. Ґіди в музеях весь час згадували „марксизм-ленінізм".

„Дворцова" площа в Петербурзі... американська інтелектуалістка постійно називає Ленінґрад дореволюційною назвою Петербурґ. Площа — чудова декорація і тільки. Зараз поза нею квартали старих обшарпаних домів, брудні канали, втомлені байдужі люди з мішками на продукти. А поруч — дореволюційні стрункі, чудові будівлі. Архітекти були чужинці... При вітринах 'універмагів' натовп. Дивляться жадібно на товари... Всюди підбігають нервові молоді люди із запитом: „Що продаєте?"

Ресторан „Садко" на Невському. Замовлену їжу принесли досить хутко, але американка їсти її не могла. Якість дуже погана.

Атмосфера в Середній Азії і Грузії зовсім інша. Є мінарети, мечеті, старі манастирі, які добре відповідають пейзажеві. Люди одягнені у національне. В порівнянні з Москвою і Петербургом тут не почувається „перерва історії". Совєтську владу відчувають тут за тимчасову окупацію.

У Середній Азії і Грузії їжа добра. Навіть ікра була до обіду і на вечерю. Величезні ринки з горами фруктів і овочів. Багато ярини — картоплі і капусти тощо, чого не було в СССР. При розмові люди усміхаються. „Народного мистецтва", тобто совєтського, — не видно. У совєтських „знаменитих" крамницях „Бєрьозках" є тільки дерев'яні ляльки — матрьошки і касети.

Американок розважали „народними" танцями. „Нарід", який танцював, — це були професійні танцюристи з відомих балетних шкіл, Большого з Москви і Кіровського з Ленінґраду театрів.

Усі оповідання і книги про СССР не дають відчуття дійсности. Готелі ніби, як у людей, але при дверях т. зв. швейцар перевіряє документи. На кожному поверсі вартові жінки, які непомітно нотують, хто входить і виходить з кімнат. Персонал говорить тільки російською мовою, щоб не було контактів з „іностранцями".

У столичному аеродромі Внуково брудновато, відсутність побутових вигод. У дамській туалеті — шість кабін, з них п'ять... замкнуто, бо зіпсуті. Нема мила, паперових рушників, туалетового паперу.

Процедури від'їзду — обшук з розгляданням (!), свавільна конфіската особистих листів і адрес. У нашої подорожньої професорки з нотатника вирізали сторінки з російськими прізвищами і номерами телефонів (російських).

Вияв незадоволення американка бачила тільки на летовищі в Тбілісі у Грузії. Група доведених до відчаю грузинів окупувала літак, призначений для туристів. Приїхала міліція. Почалася люта бійка і московська лайка, що туристка жалкувала, що знає російську мову...

І мій висновок — західні люди, які не жили під совєтським тоталітарним устроєм, ніколи не зрозуміють СССР. Не допоможуть книги, доповіді, інтерв'ю з дисидентами. Американська професорка при кінці репортажу написала: „Я втратила батьківщину два рази. Перший раз після жовтневої революції, коли батьки вивезли мене дитиною з Совєтського Союзу, і другий раз — у 1983 році. Нема у мене жадного сантименту до 'землі предків', нема ностальгії, нема розчулення. Є пригноблення і сором; є страх, що такий устрій може постати і поза межами Совєтського Союзу". — Страх цей оправданий, бо безпечний Захід і досі не вірить у страшну загрозу для усього світу з боку російського Сходу.

Степан Яворський

ПОЛІТИКА КАНАДСЬКОГО УРЯДУ У ВІДНОШЕННІ ДО МЕНШИН

IV.

Наближалися вибори і уряд гарячково старався утримати опінію про своє серйозне ставлення до програми багатокультурности. Проголосили проєкт затвердження парляментом окремого закону про багатокультурність, який дав би багато тривкішу базу для політики на майбутнє. В тому самому часі Проґресивно-консервативна партія під керівництвом новообраного лідера Браєна Малруні почала зі свого боку декларувати своє становище до багатокультурности. Малруні обіцяв створити окреме міністерство багатокультурности з власним адміністраційним апаратом. Він обіцяв підсилити бюджет програми, особливо в ділянці навчання рідних мов.

У вересні 1984 року Консервативна партія виграла вибори до парляменту з великою більшістю. Джек Мирта, посол з Манітоби, був назначений міністром багатокультурности. Хоч він мав добрі наміри і ставився прихильно до багатокультурности, цього не було досить, щоб перебороти опозицію бюрократії, яка в більшості залишилася та сама, яка була за лібералів. Крім того, в двох найважливіших центрах уряду, а саме в бюрі прем'єр міністра і в бюрі тайної ради (Privy Council), не зважаючи на зміни уряду, домінували франкомовні урядовці, які хоч і були консервативними, не мали зрозуміння і прихильности до багатокультурности. Крім того, уряд здобувши велику перевагу над обома партіями з опозиції, перестав турбуватися так званими етнічними голосами і відсунув проблеми багатокультурної програми набік. Правда, міністер Мирта нефортунно підібрав собі дуже слабих і некомпетентних помічників і дорадників. Єдиними конкретними досягненнями в програмі багатокультурности було назначення помічника державного підсекретаря (Assistant undersecretary of State), з виключною відповідальністю за багатокультурність, як і зміна директора програми, який отримав дещо більше авторитету і персоналу. На жаль, в директораті дотепер немає ні одного урядовця українського походження. Бюджет програми залишився майже без змін, а в адміністрації програми скасовано одну з важливих ділянок праці, а саме перегляд і аналізу етнічної преси.

Загальновідомо, що канадський уряд, а особливо міністерство, яке займається справами громадянства, постійно переглядає пресу, яка друкується різними мовами в Канаді і ЗСА, та яка обслуговує коло 5 мільйонів канадських громадян. Приблизно в 1947 році, тодішній відділ громадянства впровадив офіційний перегляд так званої етнічної преси, затруднюючи при тому п'ять-шість постійних працівників і коло 15 контрактових. Приблизно 200 газет і журналів у 30-ти різних мовах було прочитано, проаналізовано і деякі інформації в перекладі на англійську мову спрямовано до відповідних міністерств і урядовців. Крім того, це міністерство видавало щомісяця огляд усієї етнічної преси і розсилало цей огляд до різних міністерств та інституцій. Тому що число українських газет і журналів перевищувало число газет і журналів усіх інших груп, міністерство затруднювало двох постійних працівників, які, крім української, переглядали також російську, польську і білоруську пресу.

У 1967 році зайшли основні зміни в службі перегляду етнічної преси. Невідомо під чиїм впливом було рішено зліквідувати перегляд етнічної преси постійними працівниками уряду і передати цю службу виключно контрактовим робітникам. Усе це зроблено з наміром зменшити урядове зацікавлення етнічними проблемами яке, на думку деяких відповідальних політиків і бюрократів, стояло на перешкоді інтересам франкомовних канадців.

Від того часу читання етнічної преси, її аналіза та звітування про погляди окремих етнічних громад було зредуковане до мінімуму. Ця система перегляду етнічної преси контрактованими робітниками тривала до початку 1985 року, коли міністер Мирта і його дорадники рішили передати виконування цієї служби приватній фірмі в Торонто, яка мала б виконувати це завдання за дешевшу ціну. Це сталося у дуже нефортунному для українців часі. Саме в той час українська преса широко коментувала про Комісію Дешена, а уряд і урядовці, які слідкували за реакцією назначення цієї Комісії, не діставали інформацій про те, як українці відносяться до цілої справи „шукання" за нацистськими воєнними злочинцями в Канаді. На жаль, ні українські газети, ні Федерація етнічної преси дотепер навіть не заторкнули справи перегляду етнічної преси, не зважаючи на це, що такий перегляд був би корисним для всієї етнічної преси.

Влітку 1985 року прем'єр Малруні переніс міністра Мирту до іншого міністерства, а міністром багатокультурности назначив Отта Джелінека, посла з Торонто.

Тяжко передбачити, яка буде дальша доля програми багатокультурности. Новий міністер, як і його попередник, має багато доброї волі, але чи він зможе переконати прем'єра Малруні, що політика багатокультурности мусить вийти поза рамки символічних жестів, та що вона заслуговує на те, щоб стала перманентним елементом канадської дійсности.

З огляду на те, що в Департаменті державного секретаря протягом довгих років програма багатокультурности була під постійною контролею франкомовних бюрократів, які не завжди розуміли цілі і завдання політики багатокультурности, її треба перенести до іншого міністерства, яке дало б їй нагоду розвиватись самостійно.

Накінець, слід згадати, що не зважаючи на всі недоліки, зв'язані з уведенням в життя програми багатокультурности, українська меншина в Канаді отримала поважні субсидії від канадського уряду для своїх культурних та освітніх потреб. Завдяки старанням проф. М. Лупула, який протягом кількох років був близьким дорадником міністра Монро, українці в Альберті отримали поважні фонди для впровадження двомовної (української та англійської) програми в публічних школах цієї провінції.

Українські музеї і архіви в різних провінціях Канади отримали поважні дотації для утримання своєї праці на професійному рівні. Як було згадано раніше, завдяки дотації від федерального уряду, було створено катедру українознавства при Торонтонському університеті. Врешті, останніми роками, з федеральною допомогою, розвинулась інтенсивна акція у провінціях Манітоби і

(Закінчення на стор. 4)

Книжка про...

(Закінчення зі стор. 1)

цій частині є на праці торонтонської Епархіяльної управи ЛУКЖК як внутрі організації, так і на зовнішньому відтинку. З огляду на своє призначення — поінформувати ширший загал про ЛУКЖК і її працю, відомості подані приступним, популярним стилем, оживленим понад 170 фотографіями.

Друга частина охоплює матеріяли і звіти з діяльности ЛУКЖК усіх епархій за роки 1980-83, зібрані на ХІУ Конгрес ЛУКЖК, які мають архівально-документальну вартість.

Матеріяли подані, крім українською також англійською мовою, щоб ознайомити іншомовних читачів з працею ЛУКЖК.

Ціна примірника 15 дол. Книжка є в українських крамницях.

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

Петро Лисий (КЛК, Н.Й.), Маркіян Бабій (КЛК, Торонто); великий крутобіг: Б. Жаровський, 33.49 сек. Юрко Галяревич (Пласт, Клівленд), Адріян Левицький (КЛК, Торонто), альпійська комнінація: Б. Жарковський, 1057.82 точок, М. Бабій, 1108,03. Д. Кобзяр.

Крутобіг — жінки (18-34 років): Рута Яців (КЛК, Торонто), 1,33.56. хв., Христина Кассараба (Пласт, Бостон), Оленка Цьолко (КЛК, Н.Й.); великий крутобіг: Рома Кассараба (Пласт, Клівленд), 34.01 сек., Дарія Чапельська (КЛК, Н.Й.), Оленка Цьолко (КЛК, Н.Й.) альпійська комбінація: Х. Кассараба, 118.62 точок. Цьолко, Р. Кассараба.

Крутобіг чоловіки (18-34 років): Марко Ґудзяк („Сокіл"), 1.16.95 хв., Юрій Шаран („Сокіл"), Андрій Трач (КЛК, Н. Й.), великий крутобіг: М. Ґудзяк, 30.49 сек., Б. Ґудзяк, Ю. Шаран; альпійська комбінація: М. Ґудзяк 945.81 точок, Ю. Шаран Б. Криницький.

Крутобіг — старші чоловіки: Орест Федаш (КЛК, Н.Й.), 1,23.75 хв., Роман Новаківський (КЛК, Н.Й.), Зенон Стахів (КЛК, Н.Й.); великий крутобіг: Р. Новаківський (КЛК, Н.Й.), 33,28 сек., О. Федаш (КЛК, Н.Й.), З. Стахів (КЛК, Н.Й.); альпійська комбінація: Р. Новаківський, 1061.47 точок, О. Федаш, З. Стахів.

Жінки 35 років і вище: крутобіг — Дарія Лисий (КЛК, Н.Й.), 1,51.25хв., Уляна Рондяк (Пласт, Бостон), Марта Галяревич (Пласт, Клівленд): великий крутобіг: Д. Лисий, 41.74 сек., У. Рондяк, М. Галяревич; альпійська комбінація: Д. Лисий 1338.51 точок. У. Рондяк, М. Галяревич.

Чоловіки 50 років і вище: крутобіг: Роман Шаран („Сокіл") 1.31.82 хв., Зенон Кассараба (Пласт, Бостон), Джан Мартиновський („Сокіл") великий крутобіг: З. Кассараба 36.79 сек. Олександер Ґудзяк („Сокіл"), Роман Шаран („Сокіл"); альпійська комбінація: З. Кассараба, 1161.68 точок, Р. Шаран, О. Ґудзяк.

Змагуни отримали медалі за три перші місця, а першуни в комбінаціях чоловіків перехідні нагороди д-ра Олександра Ґудзяка, а жінки і сеньйори перехідні трофеї. Клюбовою нагородою є перехідна чаша в пам'ять д-ра М. Орловського.

Вечером в день змагань відбулися в готелі Бест-Вестерн бенкет і забава з присутністю понад 100 осіб. Після бенкету роздано нагороди та проголошено першунів. Вечером провадив Роман Новаківський.

Після бенкету відбулася забава при звуках оркестри „Червона Рута". На змаганнях і бенкеті були присутні голови всіх клюбів, що брали участь у цих вдалих змаганнях: КЛК, Ню Йорк — Володимир Гнатківський, КЛК, Торонто — Богдан Яців, „Сокіл" (Сиракюзи) — Олександер Ґудзяк, Пласт (Бостон) — Зенон Кассараба, Пласт (Клівленд) — Андрій Галяркевич. Голови клюбів у спільному узгідненні рішили відбути крайові лещатарські змагання 14-го лютого 1987 року на тому самому місці.

Організатори цьогорічних змагань з Карпатського Лещетарського Клюбу в Ню Йорку заплянували ще на цей сезон три лещатарські прогульки в березні з чого дві до Европи, до Швайцарії і Австрії, під проводом відомих лещатарів Ореста Слупчинського і Мирона Шарка. Також 22-го березня 1986 року запляновано зимова тенісова зустріч у Флорем Парку, Н.Дж. У дні 9-го **травня, 1986 року, відбудуться Загальні Збори КЛК в Ню Йорку.**

В. Гнатківський передає чашу першунові альпійської комбінації сеньйорів З. Кассарабі.

Уляна Рондяк на трасі крутобігу

Свято державности в Маямі

Найстарша українська громада на Фльориді в Маямі ніколи не забувала відзначати наші національні свята, почавши від її оснування в 1949 році. Цього року у 68-му річницю відновлення української держави відбулося у неділю, 16-го лютого, святочне зібрання в Українсько-Американському Клюбі.

Свято відкрив голова клюбу Тарас Максимович і, привітавши всіх присутніх громадян та гостей, передав ведення програми свята Любі Маринюк, але вона покликала до цього Андрія Ґелембина, щоб він проводив програмою. А. Ґелембин закінчив суботню школу українознавства в Маямі, курси українознавства на Союзівці та у Гарварді. Він співає у церковному хорі і танцює у місцевому танцювальному гуртку, добре володіє українською мовою.

Після відспівання американського гимну при супроводі фортепіяна мґра Богдана Сперкача, виголосила доповідь на тему „Ідея 22-го січня у світлі минулого та сучасного" відома наукова діячка д-р Анна Власенко-Бойцун. Вона цитувала уривки поем наших поетів, у яких зображені відвічні стремління нашого народу до відновлення і збереження власної держави, починаючи від Т. Шевченка, почерез шестидесятників, закінчивши на Василеві Стусові. Її дуже добре опрацьовану доповідь сприйняли присутні з великим захопленням.

Осип Головацький проспівав тенорове сольо „Не здавить ворог нас", слова Домораза муз. Ярославенка, і народну пісню „Ой, що ж бо то та й за ворон" в музичній обробці М. Лисенка, при супроводі піяніста мґра Б. Сперкача. Його голос, не зважаючи на літній вік, зберіг ще свою силу і мелодійність. Ірена Ракуш задеклямувала, як завжди з чуттям і доброю інтерпретацією, вірш С. Вірлюка „На Софійській площі".

Проф. Володимир Третяк, відомий скрипаль-соліст, виконав цим разом власну композицію „Думка і шумка", чельове сольо при супроводі піяніста Б. Сперкача. Іван Хоптій задеклямував своїм баритоновим голосом пролог поеми Івана Франка „Мойсей". Народним гимном закінчено програму свята.

Люба Маринюк подякувала усім присутнім за участь у святі, виконавцям програми та А. Ґелембинові за добре ведення програми. Вона подякувала також членкам СУА за приготування перекуски з солодким та переведення добровільної збірки на СКВУ в сумі 279 дол.

Б. Остап'юк

У ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої та Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ І БАБУНІ

бл. п.

Софії з Терешкевичів ТАТОМИР

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ

в суботу, 8-го березня 1986 р., о год. 9-ій ранку
в церквах:

соборі св. Софії в Римі;
клатедрі св. Івана Хрестителя в Куритибі, Бразилія
св. Свщн. Йосафата в Трентоні, Н. Дж.;
св. Миколая у Філядельфії, Па.;
св. Димитрія і св. Миколая в Торонто, Канада.

Рідних, Приятелів і Знайомих прохаємо згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

Муж — ОЛЕКСНДЕР
Діти — ХРИСТИНА, ОСТАП і ЛЕСЯ
з родинами

На стипендійний фонд при СУА ім. бл. п. Софії з Терешкевичів Татомир складають:
200 дол. — муж та 150 діти для українських студентів університету в Бразилії.

Бл. п. д-р прав

ІВАН ГУРКО

народжений 8-го березня 1896 р. у Краснім, пов. Турка на Бойківщині, четар УГА, адвокат у Заліщиках, суддя у Лежайську і Дрогобичі, начальник суду в Дуклі, довголітній керівник української радіопрограми в Клівленді, помер в Клівленді, 25-го лютого 1986 р., прийнявши Найсвятіші Тайни.

ПАРАСТАСИ відправляться 27 і 28 лютого 1986 р. у похоронному заведенні братів Головчаків у Пармі, Огайо.

ПОХОРОН — в суботу, 1-го березня 1986 р., о год. 11-ій ранку з церкви Покрова Пресв. Богородиці у Пармі на парафіяльний цвинтар.

У безмежному смутку:

дружина — МАГДАЛИНА з ЯВОРСЬКИХ
донька — ЛЮБА БОДНАР з мужем ВОЛОДИМИРОМ
внучка — ЛІДА БАЛАГУТЯК з мужем МИХАЙЛОМ
внук — МИРОН БОДНАР з дружиною МАРТОЮ
правнучка — ЛЯРИСА БОДНАР
брат — о. ТЕОФІЛЬ ГУРКО
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

НОВОРІЧНЕ ПРИВІТАННЯ

Слава Дажбогу! *Слава Україні!*

СВІТОВА СВЯЩЕНИЧА РАДА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ ВІРИ

вітає

усіх Українців з новим Українським Роком першого березня і бажає усім всього найкращого в новім наступнім році.

Наші предки багато тисяч років святкували новий рік в березні — та чужинці духовні і фізичні поневолювачі українського нартоду заборонили нам святкувати наші національні свята і мати свою національну віру, яка навчає нас українців:

любити своє рідне українське національне, шанувати, возвеличувати, знати і боронити своє українське національне краще ніж чуже.

Жити своєю національною мудрістю, яку написали нам наші святі національні пророки Т. Г. Шевченко, Л. Українка та І. Франко, шанувати тих чужинців, які шанують нас українців і вигоняти з України тих, хто поневолює нас.

Нехай в наступнім новім році ми піднесемо нашу національну свідомість, що є запорукою нашого успіху в боротьбі за волю України.

Березень, Першого 10.986-го Українського Національного Року.
Ню Йорк, Лос Анджелес, Торонто

THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN THE U.S., INC.

206 West 100th St. 125 New York, N.Y. 10025

1861-1986

наукова конференція

125 РОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ТРАДИЦІЇ В КИЄВІ

1861 — 1986

Ранкова сесія 15 березня 1986 року
10.30 — 12.30

Відкриття — *Ярослав Білінський* (Вілмінґтон у Делаверi)

Наукова праця в київській Громаді (1861 і далі) — *Роман Сербин* (Монреаль)

"Киевская старина" як організатор і виконавець наукової праці — *Марко Антонович* (Монреаль)

Пополуднева сесія 15 березня 1986 року
1.30 — 6.00

"Киевская старина" як науковий центр історичних студій — *Юрій Гаєцький* (Кембрідж у Массачузетсі)

Київське Українське Наукове Товариство як безпосередній попередник Української Академії Наук — *Омелян Пріцак* (Кембрідж у Массачузетсі)

Українська Академія Наук у Києві в роки її відносно незалежної праці (1918-1933) — *Петро Одарченко* (Вашінґтон)

Точні науки в Українській Академії Наук у роки 1918-1933 — *Олекса Біланюк* (Філядельфія)

Мовознавство в Українській Академії Наук у роки 1918-1933 — *Юрій Шевельов* (Нью-Йорк)

Пополуднева сесія 16 березня 1986 року
2.00 — 5.30

Українська Академія Наук, далі Академія Наук УРСР у процесі совєтизації і після неї (1929 — досі) — *Ярослав Білінський* (Вілмінґтон у Делаверi)

Українська Академія Наук, далі Академія Наук УРСР у процесі совєтизації і після неї (1929 — досі) — *Ярослав Пеленський* (Айова Сіті)

Українська Вільна Академія Наук з осідком у Німеччині і Українська Вільна Академія Наук у США (1946 — досі) — *Василь Омельченко* (Нью-Йорк)

Зміна поколінь і перспективи Української Академії Наук у США — *Юрій Шевельов* (Нью-Йорк)

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Української Католицької Церкви

св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Повідомляється всіх Парафіян Гантеру й околиць, що

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 9-го березня 1986 р., о год. 4-ій по пол. у парафіяльному домі.

Проситься всіх Парафіян ласкаво прибути.

Церковний Комітет

Дня 20-го січня 1986 р. в Дітройті, Миш., з волі Всевишнього, ненадійно, на розрив серця, відійшов у Вічність мій Невіджалуваний БАТЬКО

СВ. П.

Богдан Нижанківський-Бабай

Похоронні відправи відбулися в суботу, 25-го січня ц. р. з церкви Непорочного Зачаття в Дітройті, Миш., на місцевий цвинтар Мт. Олівет.

•

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ
дня 1-го березня 1986 р. відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

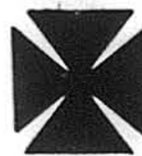
в церкві Пресвятої Тройці у Силвер Спрінґ, Мд.

•

Цією дорогою складаю щиру подяку о. д-рові С. Соболеві за похоронні відправи, а Друзям та Приятелям за вияви співчуття.

Окремо дякую за складені в пам'ять мого Тата пожертви на Служби Божі, Видавничий Фонд „Слова", Пресовий Фонд „Лиса Микити", школу Непорочного Зачаття в Дітройті та на Патріярший Фонд. Поіменний список жертводавців подано у „Дітройтських Новинах".

ДАРІЯ НИЖАНКІВСЬКА, дочка
зі сином ЯРОСЛАВОМ

Ділимося болючою вісткою, що дня 26-го лютого 1986 року, відійшов у Вічність на 102-му році життя наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.

ПЕТРО БЕЗСОНІВ

полковник Армії Української Народної Республіки.

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 28-го лютого 1986 р. о 7.30 веч. у похоронному заведенню Conroy, 21 E. 2nd Street, Bound Brook, N.J. 08805

ПОХОРОН започаткується в суботу, 1-го березня 1986 р., о год. 9.30 ранку відправою в Церкві-Пам'ятнику і складенням Тлінних Останків на цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Про молитви за душу Покійного просять Друзів і Знайомих у глибокому смутку Родина:

син — ВОЛОДИМИР з дружиною ЮЛІЄЮ
донька — ВІРА ОРТИНСЬКА
внучка — ТАМАРА з чоловіком ДЖЕФОМ БОВМАН
правнук — БРАЄН
та ближча і дальша Родина в Україні

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ 31-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА ПРИДБАТИ 1,500 НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО КІНЦЯ ТРАВНЯ ЦЬОГО РОКУ. ТІЛЬКИ ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ.

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 9 березня 1986 р., о год. 3-ій по пол. в залі української католицької церкви
Alta Vista Place, PERTH AMBOY, N.J.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участи в яких запрошені і зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

26, 104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1986 р.
9. Доповідь головного касира УНС УЛЯНИ ДЯЧУК
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьме участь:

Уляна Дячук, головний касир УНС

Михайло Захарко, *голова*
Іван Бабин, *голова* — Софія Лонишин, *секретар*

Пассейк, Клифтон, Патерсон, Ратерфорд і околиця!

В суботу, 15 березня 1986 р., о год. 5:30 по пол. в приміщенні Української Централі в Пассейку
при 240 Говп Авеню
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу

до участи в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делегати наступних Відділів

42, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ НАРАД

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1986 рік
9. Доповідь головного касира УЛЯНИ ДЯЧУК
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У Зборах візьме участь
Уляна Дячук, головний касир УНС
За ОКРУЖНУ УПРАВУ

о. прот. Мирон Пахолок, *почесний голова* — Іван Хомко, *голова*
Іван Блиха, *касир* — Василь Марущак, *секретар*

Русофіл...

(Закінчення зі стор. 2)

Тому в дальшому ході своєї „доповіді" про „Удосконалення організаторської та ідеологічної роботи", Щербицький відмітив: „...Партійні організації, як правило принципово реагують на факти неправильної, негідної поведінки окремих членів партії, які допустили грубе порушення статуту КПСС, виключають із своїх рядів ... У сучасних умовах ЦК КПСС ставить нові завдання по вдосконаленню ідеологічної роботи, зумовлені і проблемами нашого внутрішнього розвитку, і ідеологічним протиборством на світовій арені, яке різко загострилось... На недоліки в постанові ідейно-виховної роботи у звітному періоді зверталась увага партійних комітетів, у тому числі Сумського, Тернопольського, Ворошиловградського обкомів, Львівського і Ужгородського міськомів партії при обговоренні їх роботи в ЦК компартії України. Вказувалось також на історичні упущення в діяльності міністерства культури, державного кіна, державного радіо, подавалась їм конкретна допомога..."

Згадані недоліки — це прямі наслідки спротиву українського народу проти посиленого курсу русифікації, яку має проводити компартія України під наглядом Щербицького. Тому в дальшому ході своєї промови генсек компартії України, сказав: „...Одним з головних напрямків роботи, на якому ЦК постійно зосереджував увагу партійних організацій, було й лишається виховання трудящих у дусі радянського (тобто російського) патріотизму і пролетарського, соціялістичного інтернаціоналізму... Компартія України і далі приділятиме неослабну увагу послідовному здійсненню ленінської національної політики, зміцнюватиме вікову дружбу з великим російським народом... виховуватиме у наших людей непримиренність до будь-яких проявів національної обмежености і національного егоїзму, зміцнюватиме почуття радянської загальнонаціональної гордості..."

Русофіл Щербицький послідовно здійснює ту „ленінську національну політику" в Україні, безпощадно викорінює український зміст в усіх ділянках життя нашого народу. В дорозі до осягнення мети, цілковитої русифікації України, ліквідує усіх тих, що наважуються обороняти рідну мову, культуру, мистецтво і релігійне переконання.

„...Дедалі більшої актуальности набувають нині також питання морального виховання, утвердження норм соціялістичного співжиття. На жаль не скрізь, — сказав Щербицький,— ця роботи ведеться на належному рівні... ЦК компартії України не раз звертав увагу керівників областей, подавав допомогу правоохоронним органам в удосконаленні їх діяльности. Керівники цих органів (читай КҐБ) — міністер внутрішніх справ І. Гладуш, прокурор УРСР П. Осипенко, міністер юстиції В. Зайчук заходи щодо викорінення правопорушень і зміцнення соціялістичної законности повинні здійснювати швидше й ефектовніше..." Ці „правоохоронні органи" на чолі із згаданими вислужниками окупанта заповнили вже сотні концентраційних таборів і „психушок" у СССР, — тисячами українськими в'язнями, невинними й чесними громадянами, що наважилися обороняти свої людські і національні права. Їх місця зайняли нові молодші покоління і тому Щербицький вимагає „зміцнювати соціялістичну законність" — ще швидше й ефектовніше.

„...немає сумніву — на закінчення своєї доповіді сказав Щербицький, — в тому, комуністи, трудящі Радянської України докладуть усіх зусиль, щоб і надалі в єдиній, братній сім'ї народів СССР примножувати національне багатство, зміцнювати економічну та оборонну могутність нашої великої соціялістичної батьківщини..."

Ясно, що український народ не бажає тієї „братньої сім'ї" на чолі з російським народом і тому не хоче зміцнювати економічну й оборонну могутність великої соціялістичної батьківщини: тому комуністи, чи радше російські колоністи України мусять докладати усіх зусиль для цього. В іншому випадку Щербицький був би говорив про веселіші для окупантів — факти.

На скромній синенькій летючці читаємо: „Музікус Бортнянський" присвячує хорові симфонічні мініятюри української духовно-клясичної музики 1000-літтю Християнства в Україні. Замовляйте довгоочікувані платівки — 35 концертів Дмитра Бортнянського. Мирон Максимів — диригент".

І справді довгоочікувані! „Дмитро Бортнянський, 1751 — 1825, блискучий диригент, педагог і композитор — автор численних інструментальних і вокальних творів. Найбільш відомий як творець церковної музики, головно концертів для хору „а капелля", 35 для чотириголосного хору і 10 для двох хорів". (Нарис історії Української музики).

Минає 161 рік від смерти цього великого українця, який у музичному світі відомий як російський композитор; цікаво відмітити, що в новішому виданні (1971) „LaRousse Encyclopedia of Music", окреслюють Бортнянського як батька російської національної музики, коли в університетському підручнику з 1950 років, Colles „The Growth of Music", цим „батьком" був Глінка. Чи не працює в тім пропагандивна рука московських науковців і московського уряду вже добрих 20 років, щоб у слушний час присвоїти собі Хрищення Руси-України перед світом?

Останніх 70-80 років, з появою технічних засобів, культурні народи світу наспівують або награють багату спадщину своїх минулих творців і то не одноразово. Неспроможний був піднестися до такого діла український народ, який жив і живе під ворожим пануванням, пережив руйнуючі війни і вбогість іміграційних обставин. З малими винятками наші записи в діяспорі залишаються тільки між нами, а ще менше можуть у цю пору записувати духовну музику наші брати в Україні.

У 1981 році в Торонто молодий талановитий музика Мирон Максимів, зібравши малу групу ентузіястів духовної музики, поставив свої перші, але певні кроки: великі, а то, здавалося б, недосягальні завдання поставив собі засновник хору „Музікус Бортнянський", а саме: виступами й записами вивести на міжнародну арену наших музичних творців — клясиків з XVIII — XIX століть, підкреслюючи їх приналежність до українського народу.

Ґратулюємо!

і досліджувати нові, нам невідомі або маловідомі, твори.

Мирон Максимів прожив свої молоді літа в Англії, яка ще з часів Генделя відзначається плеканням доброго хорового співу, поглибив своє зацікавлення і замилування до духовної музики в Римі, закінчуючи середню освіту в Малій семінарії. Переїхавши до Канади, на Торонтонтському університеті одержав ступінь маґістра славістики і закінчив музичні студії диригентури.

Немало добрих ансамблів існують у Торонто, які з великою посвятою своїх численних членів впродовж 20-25-30 років діють для добра української спільноти. Здебільша виконують вони світську музику, головно неперевершену народну пісню. „Музікус Бортнянський" скоро знайшов своє місце, бо зацікавлені клясичною й духовною музикою швидко полюбили цю високомистецьку одиницю, очікуючи нетерпеливо кожний її концерт з іншою програмою. На останніх двох концертах (1985) були вперше виконані 4-частинний твір Бортнянського „Ін конвертендо", для 3-х солістів та струнної оркестри, і Березовського „Гік вір" для хору, як теж скрипкова соната.

Надзвичайна Велика П'ятниця 6-го травня 1983 року: до парохіян церкви Пресвятої Евхаристії у східньому Торонто долучилися миряни з усіх частин великого міста і вщерть виповнили світлу, модерно збудовану церкву. Немов зачаровані вислухали вірні півторагодинну відому відправу – Єрусалимську Утреню, але таку, якої ще в своєму житті не чули. Служитель о. Ярослав Дибка, ЧНІ, своїм гарним голосом і хор „Музікус Бортнянський" разом творили одну ревну, величну цілість. Зворушливі наші простенькі напіви, які в руках відомого знавця церковної музики, працьовитого композитора—музиколога Мирона Федорова, перетворилися в чудовий, великий твір у формі ораторії. З досконалого запису державної радіовисильні СіБіСі „Музікус Бортнянський" видав у 1984 році першу з черги свою платівку, дещо скорочений живий запис цієї незабутньої відправи. В Квітну Неділю американське радіо передало уривок цієї Утрені в Україну.

Члени хору „Музікус Бортнянський" начислюють приблизно 25 осіб. Більшість із них — це професійні хористи, співаки й солісти (переважають не-українці). Це явище треба сприймати позитивно, бо найкращий спосіб познайомитися з творцями — це співати їхні твори. Якраз ці самі неукраїнці передають свої враження і знання про наших композиторів у інших музичних колах, де вони працюють. Не можна недооцінювати працю, яку роками провадять з чужинцями такі музики, як д-р Мирослав Антонович (Візантійський хор) у Голяндії і проф. Андрій Гнатишин у Австрії. Але треба нам застановитися над тим, що наше молоде покоління не зацікавлене в духовній музиці, не зацікавлене школити голос або набиратися музичного знання як додаткового предмету. Про це свідчить малий приплив молодих людей до церковних хорів, де з кожним роком зменшується число хористів, диригентів і дяків. Запитаймо себе, хто буде співати в наших величних святинях за 10-15 років?! Тому треба радіти, коли появляються нові молоді сили.

З радістю вітаємо першу платівку з записом 35-ти концертів Бортнянського! Записано вісім концертів: ч. 10 „Пойте, Богу нашему, пойте"; ч. 6. „Слава во вишних Богу"; ч. 19 „Рече Господь Господеви моєму"; ч. 4. „Воскликніте Господеви, вся земля"; ч.9. „Сей день, єгоже сотвори Господь"; ч. 30. „Услиши, Боже, глас мой; ч. 34 „Да воскреснет Бог", і ч. 17. „Коль возлюблена селенія Твоя". Наступна платівка вийде незабаром, в місяці лютому, а слідуючі три — щотри місяці.

Як у „Єрусалимській Утрені", так і в концертах Бортнянського „Музікус Бортнянський" втішається знаменитим техніком. А спів хору! Із захопленням слухається неймовірну інтонаційну чистоту, зрівноваженість і свіжість голосів, удосконалену музикальність і, головне — поліфонічну чіткість. Голоси солістів приємні, технічно опановані. Самі твори Бортнянського лірично-мелодійні, глибоко-духовні. Талановитий диригент виводить динамічні тінювання з повним розумінням і знанням музики XVIII століття, не спираючись на штучних ефектах. Кожний концерт, який переважно складається з трьох відмінних частин, витриманий стилево, ритмічно і звуково. Одним словом — це дорогоцінна перлина нашої рідної скарбниці, якою вповні можна пишатися.

Прослухавши цю першу платівку, виринає думка: які щасливі, що маємо для себе і для наступного покоління унікальні твори нашого Велетня Бортнянського. З радістю і вдячністю можемо сказати: благородне діло завершене!

Віримо, що українська громада, на чолі з нашим духовенством, позитивно оцінить і дасть повну підтримку цій цінній молодечій організації з її непересічним диригентом. Миронові Максимову і хорові „Музікус Бортнянський" бажаємо багато успіхів у їх великій та корисній для нас праці.

Адреса: „Musicus Bortnianskii", 191 Lippincott St., Toronto, Ont. M5S 2P3. Canada.

Стефанія Жовнір-Клос

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплянован такі турніри:

4-6-го липня — УСЦАК-Схід
9-10-го серпня — Подвійні гри
29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
4-5-го жовтня — КЛК.

Політика...

(Закінчення зі стор. 2)

Саскачевану з наміром впровадити в школах тих провінцій двомовну (українську та англійську) програму в публічних школах.

Немає сумніву, що теперішній уряд назагал ставиться позитивно до українських аспірацій. Якби не справа з Комісією Дешена, яка заслуговує на особливу студію, то українці могли б гордитися перед цілим світом тим, що в уряді Канади маємо двох міністрів на поважних та впливових становищах та чотирьох послів і двох сенаторів в урядовій партії. На жаль, там де є дійсна сила, а саме в державній адміністрації, українці не мають відповідної репрезентації. Невідомо точно з яких причин, але в ешелоні відповідальних адміністраторів (заступників міністрів та їх асистентів) немає ні одного українця. Поки ми не зумієємо забезпечити нашій групі відповідну кількість урядових адміністраторів на середньому і вищому рівні, як і дотепер, ми будемо покладатися на доривочні політичні рішення, особливо перед виборами, які не все приноситимуть нашій громаді постійну користь.

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на
Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street Jersey City, N.J 07302
враз із виповненим виризком цього заклику

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви $ ....

ім'я та прізвище ....

число дому, вулиця ....

місцевість .... стейт .... поштовий код ....

„Союзівка на вакаціях"!
З ОГЛЯДУ НА ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ"
СОЮЗІВКА ЗАКРИТА
від 1-го березня до 1-го квітня 1986 р.